

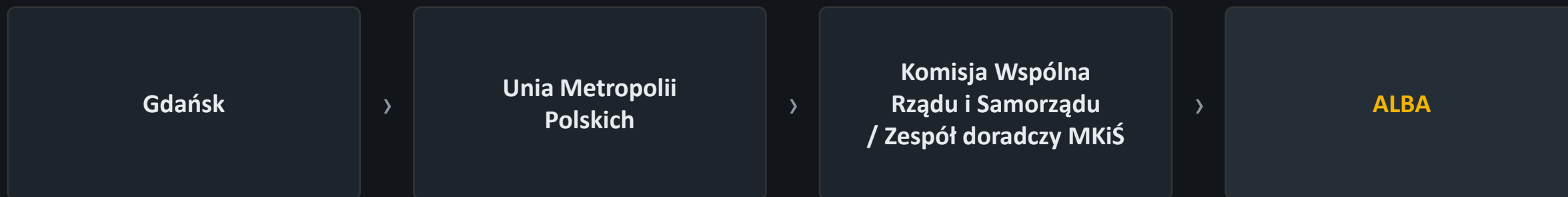
EKOSYSTEM ROP

Jak mądrze ułożyć relacje rynkowe, by zapewnić stabilność gminom
i impuls rozwojowy instalacjom

Olga Goitowska

Konferencja Abrys · 2026

■ Ta sama diagnoza. Kilka wizytówek.

Mówiłam to samo, kiedy pracowałam dla samorządu.

Diagnoza nie zależy od tego, kto wystawia mi wizytówkę. Zależy od arkusza kalkulacyjnego.

■ Masa prawie się nie zmieniła. Pieniądze zniknęły w połowie.

–3–4%

masa odpadów z tworzyw
i metali w strumieniu gminnym

–50%

przychody instalacji
ze sprzedaży surowców

+15%

koszt zagospodarowania
odpadów w instalacjach

Z żółtego worka wyjęto dwa surowce, które ważą najmniej, a są warte najwięcej.

Puszka aluminiowa: rząd wielkości 9 000 zł / tonę.

■ To nie jest miasto, które źle zorganizowało system.

-33%

PET bezbarwny

-41%

PET niebieski

-51%

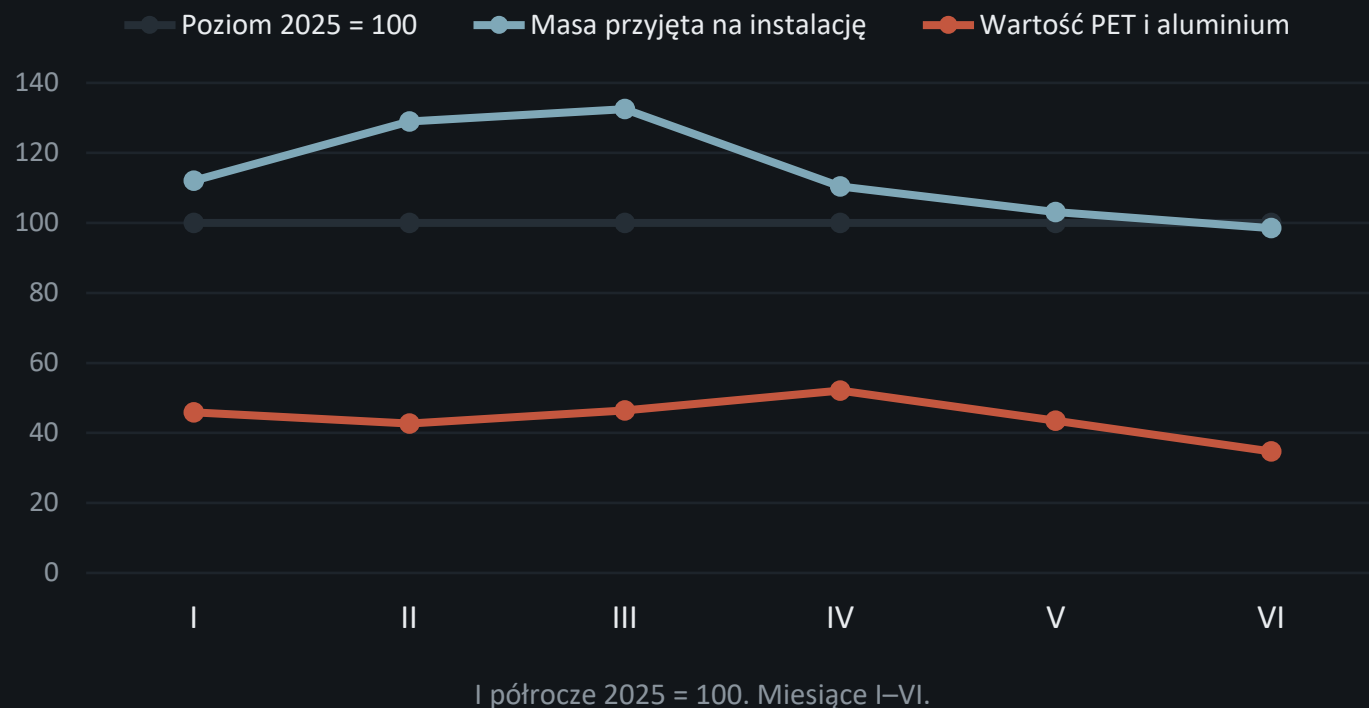
PET zielony

-700 tys. zł

niższe przychody
ze sprzedaży surowców

jeden kwartał, jedno miasto

■ Przyjmujemy o 13% więcej. Zarabiamy o 56% mniej.

+13% masa przyjęta
na instalację

-32% masa wysortowanego
PET i aluminium

-56% wartość sprzedanego
PET i aluminium

**Udział PET i aluminium
w przyjętej masie: 7,5% → 4,5%**

■ Ten ubytek nie znika. On się przesuwa.

Firma kalkuluje ofertę
bez przychodu z PET
i aluminium

›

Gmina płaci
więcej za pozostałe
frakcje

›

Gmina podnosi stawkę
albo dopłaca
z budżetu

›

**Mieszkaniec
płaci**

50 zł /os./mies. — stawki osiągnane dziś

70–80 zł /os./mies. — prognozy bez ROP

Około połowa gmin dopłaca dziś do systemu z budżetu — czyli rezygnuje z inwestycji.

Mieszkaniec zapłacił kaucję. Potem zapłaci jeszcze raz — w opłacie śmieciowej.

System kaucyjny nie jest złym pomysłem.
**Jest dobrym pomysłem - wdrożonym w złej
kolejności i w przestarzałej formie.**

Na kaucję czas mamy — dyrektywa daje go do 2029 roku.

Na ROP czas minął. ROP powinien obowiązywać od 2023.

■ Konstrukcja, w której nieefektywność się opłaca.

- System nieprzygotowany prawnie i finansowo
- Nierozstrzygnięty status VAT
- **Niezwrócona kaucja zostaje u operatora**
- Obniżone opłaty produktowe
- Brak jakiegokolwiek rekompensaty dla gmin

Reakcja rynku

Butelka 3,001 litra —
żeby wypaść poza system

Energetyki: PET → kartonik
wielomateriałowy, znacznie
trudniejszy w recyklingu

**Rynek nie poprawił opakowań.
Zareagował ucieczką.**

Im gorzej działa system, tym lepszy jest wynik operatora. To nie teoria — to zły projekt bodźców.

■ Dwa systemy zadają dwa różne pytania.

KAUCJA

Czy opakowanie
wróciło?

ROP

**Z czego to
opakowanie było?**

Producent, który płaci za każdy kilogram wprowadzony na rynek, po raz pierwszy ma powód, żeby to opakowanie zmienić.

Znam ten scenariusz.

Widziałam go już raz.

■ Pięć kroków obrzydzania reformy

1	Zamiana kategorii	opłata środowiskowa nazywana „nowym podatkiem”
2	Katastrofizacja	„koniec konkurencyjności”, „to zniszczy rynek”
3	Redefinicja problemu	„problemem nie jest recykling, tylko coś innego”
4	Przesunięcie na osoby	spór o mechanizm zamieniony w spór o ludzi
5	Nieskończona lista uwag	proces, który z założenia nie może się zakończyć

Nie trzeba wygrać sporu. Wystarczy, żeby się nie skończył.

■ Czy istnieje wersja, po której ten apel by nie padł?

VIII 2025	projekt trafia do konsultacji	ok. 1700 uwag
III 2026	wersja zaktualizowana	apel o dalsze konsultacje
VI 2026	pozytywna opinia KWRiST, 14 poprawek	apel o dalsze konsultacje
VII 2026	resort publikuje sposób rozpatrzenia uwag	apel o dalsze konsultacje
VII 2026	postulat wycofania projektu z prac rządu	to nie jest postulat naprawczy

Postulat zamykalny to negocjacja. Postulat, którego nie zamknie żadna odpowiedź, to zegar.

■ To nie jest jeden front. To trzy różne stawki.

■ Wprowadzający opakowania

wysokość opłaty i brak ekomodulacji

■ Część organizacji odzysku

własna rola w systemie — model publiczny oznacza utratę podstawy działania na obecnych zasadach

■ Pojedynczy podmiot

rola operatora prywatnego dla siebie

Kiedy ktoś mówi, że model jest zły — warto zapytać: zły dla kogo?

■ Nie kwestionuję pomysłów. Kwestionuję metodę.

- ekomodulacja premiująca recyklowalność, nie samą masę
- korekta stawek dla opakowań barierowych i materiałów do kontaktu z żywnością
- faza pilotażowa przed pełnym wdrożeniem
- wsparcie dla małych i średnich przedsiębiorstw
- jawność sposobu rozpatrzenia uwag z konsultacji

Każdy z nich da się zapisać, policzyć i zamknąć.

Żadnego z nich nie zamyka wniosek o wycofanie projektu.

■ Samorządy i branża spierają się od lat o dwie rzeczy.

IN-HOUSE

linia podziału egzystencjalna
dla operatorów prywatnych

NIERUCHOMOŚCI NIEZAMIESZKANE

linia podziału egzystencjalna
dla operatorów prywatnych

Przy ROP nie rozstrzygamy żadnej z nich.

**Odłożyliśmy dwa spory, żeby jeden temat był w ogóle
możliwy.**

To, że projekt ROP jest dziś tam, gdzie jest to zasługa sojuszu.

■ Nikt z nas nie musi lubić pozostałych.

GMINA

ulga budżetowa, zgodność z prawem, stabilna stawka dla mieszkańca

OPERATOR

przewidywalność kontraktu, przychód powiązany z jakością

INSTALACJA

środki na modernizację, przygotowanie do PPWR

**Sojusz oparty na zbieżnym interesie jest trwalszy
niż sojusz oparty na sentymencie.**

Gmina i firma komunalna są naturalnymi partnerami — jedna bez drugiej nie wykona swoich zadań.

■ Dwie reformy o przeciwnym znaku

Wpływ na system

Zakres

Co zmienia

Projektowanie opakowań

Jakość surowca

Efekt środowiskowy

Efekt dla gminy

Efekt dla instalacji

Efekt dla mieszkańca

SYSTEM KAUCYJNY

zabiera najwartościowszy surowiec

opakowania po napojach

logistykę

brak wpływu — możliwa ucieczka

bez zmian

wyższy zwrot jednej frakcji

ubytek bez rekompensaty

koszt dostosowania

presja na wzrost opłaty

ROP

wnosi nowe środki

cały rynek opakowań

finansowanie i jakość

bezpośredni bodziec do zmiany

poprawa — opłata zależy od rodzaju

mniej odpadu + wyższy recykling

rekompensata kosztów

finansowanie modernizacji

hamulec wzrostu opłaty

■ Kaucja przesuwa
strumień odpadów zabierając strumień
pieniędzy.

**ROP zmienia strumień odpadów
tworząc strumień pieniędzy.**

■ ROP to nie tylko pieniądze. To jakość surowca.

EFEKT 1 — FINANSOWY

Pieniądze wchodzi do systemu, który dziś finansuje wyłącznie mieszkańiec.

EFEKT 2 — ŚRODOWISKOWY

- producent zmienia opakowanie
- do worka trafia lepszy surowiec
- instalacja odzyskuje więcej z tej samej masy
- **poziom recyklingu rośnie bez wzrostu tonażu**

połowa

zawartości żółtego worka
nie nadaje się dziś do recyklingu

Tego problemu nie rozwiąże żadna sortownia,
w żadnej technologii, za żadne pieniądze.

Ten problem rozwiązuje się tam, gdzie
opakowanie powstaje.

■ ROP nie zmienia, kto organizuje. Zmienia, kto płaci.

NARRACJA

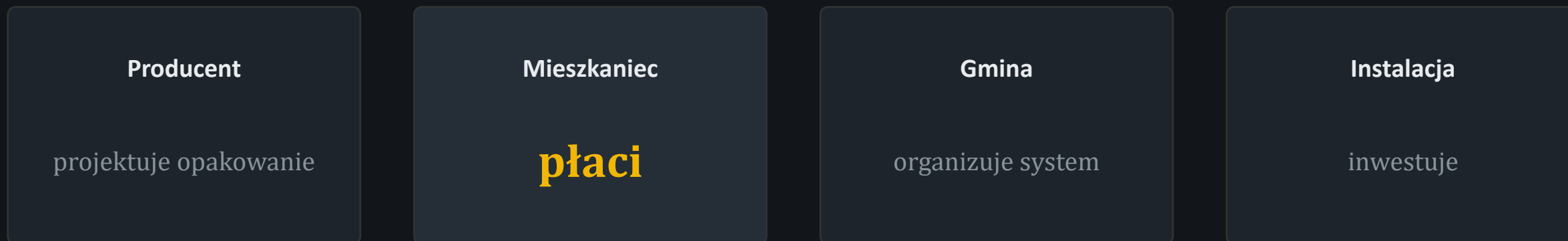
*„ROP zmieni system
gospodarowania odpadami”*

RZECZYWISTOŚĆ

- gminy nadal organizują system
- gminy nadal wybierają wykonawców
- producenci nie przejmują strumienia
- producenci nie wybierają instalacji
- producenci nie organizują odbioru

Zmienia się wyłącznie model finansowania.

■ Opakowania to 30–40% strumienia komunalnego.

To nie jest spór o odpady.

**Czy koszt produktu ma się kończyć przy kasie sklepowej —
czy również tam, gdzie z produktu zostaje opakowanie?**

ROP nie finansuje odpadów.

ROP finansuje zdolność do osiągnięcia celów środowiskowych.

PPWR stosowane od 12 sierpnia 2026 · rosnące cele recyklingowe · tekstylia · nowe obowiązki sprawozdawcze

- **Inwestycji nie podejmuje się na rok. Podejmuje się na dziesięć.**

CZEGO ROP NIE ZROBI

Nie zbuduje nikomu sortowni.

CO ROP ZMIENI

- przewidywalny, wieloletni strumień środków
- podstawa decyzji inwestycyjnej i finansowania
- opłacalność inwestycji w jakość, nie tylko masę

**„To jest czas transformacji,
nie stabilizacji.”**

Kaucja działa. Pełnego ROP nie ma.
PPWR wchodzi. Cele rosną.

Wiele podmiotów nie wie, na jakich
zasadach będzie funkcjonować
za dwa albo trzy lata.

■ Dwa scenariusze — w jednym już jesteśmy.

SCENARIUSZ A · kaucja + ROP

- dodatkowe finansowanie systemu
- rekompensata dla gmin
- środki na modernizację instalacji
- hamulec wzrostu opłat
- bodziec do zmiany opakowań

SCENARIUSZ B · kaucja bez ROP

- utrata surowców bez rekompensaty
- rosnąca presja na opłatę mieszkańca
- ograniczona zdolność inwestycyjna
- brak wpływu na projektowanie opakowań
- rosnące cele przy malejących środkach

**Scenariusz B nie jest ostrzeżeniem przed przyszłością.
To jest opis roku 2026.**

■ Jak ułożyć to dobrze — dziewięć warunków

STABILNOŚĆ GMINOM

- gwarantowany minimalny poziom finansowania zapisany w ustawie
- podział wg rzeczywistych kosztów i gęstości zaludnienia
- status beneficjenta dla związków międzygminnych i metropolitalnych

IMPULS INSTALACJOM

- ekomodulacja premiująca recyklowalność, nie samą masę
- korekta stawek dla opakowań barierowych i do kontaktu z żywnością
- jawne algorytmy podziału środków i horyzont wieloletni

GWARANCJE DLA PŁACĄCYCH

- faza pilotażowa i bezpieczny okres przejściowy
- wsparcie dla mniejszych przedsiębiorstw
- kontrola wydatkowania środków, w tym przez NIK, i opiniowanie zasad przez KWRiST

Warunki każdej ze stron.

To nie obrona ustawy.

**To obrona zdolności gmin i instalacji
do wykonywania obowiązków,
które państwo im nałożyło.**

Przestańmy pytać, jaki ROP. Zaczniemy go wspierać.